

UNIVERZITET "UKSHIN HOTI" U PRIZRENU
EDUKATIVNI FAKULTET
DEPARTMAN NA BOSANSKOM JEZIKU

NASTAVNI PLAN I PROGRAM – SYLLABUS							
Nivo studija	BACHELOR	Departament	OSNOVNI	Akadska godina	2017./2018.		
PREDMET	PRAVA DJETETA I PROFESIONALNA ETIKA						
Godina	II.	Status predmeta	REDOVNI	Kod		ECTS kred.	5
Semestar	IV.						
Nastavne nedjelje	15		Nastavni časovi			Predavanja	Vježbe
						2	1
Metodologija nastave	Predavanja, vježbe, testovi, prezentacije, slučaj studija, diskusije unutar manjih skupina, konsultacije						
Konsultacije	Jedan sat poslije predavanja.						
Predavač	Dr. sc. Suada A. Džogović			e-mail	s.dzogovic@hotmail.com		
				tel.	049/441-141		
Asistent	/			e-mail	/		
				tel.	/		

Cilj studija i sadržaj predmeta	Dobit studenta
<p>Teorijska nastava: Studenti trebaju steći uvid u katalog različitih prava koja se odnose na dijete raspolažući znanjem o postojećim konvencijama, osobito o <i>Konvenciji o pravima djeteta usvojenoj na Općoj skupčini UN-a, 20. 11. 1989. godine.</i> U ovom diskursu, neophodno je spoznati principe međunarodnog prava na kojima se temelje sva prava sadržana u Konvenciji UN-a o pravima djeteta: 1) najbolji interes djeteta, 2) pravo na život, opstanak i razvoj, 3) nediskriminacija i 4) poštovanje mišljenja djeteta.</p> <p>Praktična nastava: Priroda prava djeteta. Prava djeteta u najznačajnijim međunarodnopravnim dokumentima. Konvencija o pravima djeteta. Dobrobit djeteta kao prioritet prilikom donošenja svih odluka ili u izvršenju svih postupaka koji utječu na dijete ili na djecu kao grupu. Najbolji interesi djeteta. Pravo na život, opstanak i razvoj. Pravo na zaštitu od diskriminacije. Poštovanje mišljenja djeteta. Pravo na identitet. Sloboda izražavanja i pristup informacijama. Zaštita djeteta bez porodice. Zabrana zloupotrebe, zlostavljanja i zanemarivanja djeteta. Odgovornost roditelja i nastavnika prema djeci i obaveze djece prema njima.</p>	<p>Znanje: Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita stječe se kompetencija za: - kritičko razmatranje i razumijevanje položaja djeteta u savremenom društvu, - prihvatanje ideje postojanja prava djece kao podskupine ljudskih prava, - razumijevanje međunarodne legislative u zaštiti prava djece, - prepoznavanje, analiziranje i kritičko vrednovanje problema vezanih za kršenje prava djeteta, kao i odgovorno i samostalno predlaganje mogućih rješavanja problema.</p> <p>Vještine: Nakon savladavanja metodskih jedinica modula, studenti će biti sposobni shvatiti značaj prava djeteta i ljudskih prava uopće, te identificirati povrede prava djeteta i sredstva i metode njihove efikasne zaštite na domaćem i međunarodnom planu. Sadržaj kolegija omogućuje stjecanje općih i posebnih vještina za rad u vaspitno-obrazovnoj ustanovi: implementiranje akademskih teorija u praksu, primjenjivanje etičkih principa, samostalnost, saradnja, timski rad, kreativnost. Studenti se također osposobljavaju za primjenu stečenih znanja u direktnom radu s djecom različitih razvojnih rizika i teškoća, kao i za uspješno prezentiranje znanja predstojećim generacijama koje će naslijediti obrazovanje i vaspitanje drugih naraštaja.</p>

Metodologija za realizaciju nastavnih tema:
<ul style="list-style-type: none"> • Prezentacija nastavne teme u Power Point-u • Vježbe • Prezentacije i diskusije • Gosti predavači

Uslovi za realizaciju nastavne teme:			
Nastavna pomagala, projektor.			
Način vrednovanja studenata (u %) :			
- Pohađanje nastave 0 - 10 % - Aktivnost i kreativnost na predavanjima i vježbama 0 - 5 % - Izrada / prezentacija seminarskog rada 0-10 % - Grupni rad i razrada studija slučaja (case studies) 0 - 5 % - Esej 0-10 % - Parcijalni test / Midterm 0-15 % - Završni test 0-15 % - Usmeni ispit (+ validacija testova) 0-30%	Vrednovanje u %	Konačna ocjena	
	91-100	A (10) deset	
	81-90	B (9) devet	
	71-80	C (8) osam	
	61-70	D (7) sedam	
	51-60	E (6) šest	
	0-50	F (5) pet	
Obaveze studenata:			
Predavanja		Vježbe	
<ul style="list-style-type: none"> • Redovnost na predavanjima • Aktivno učestvovanje u diskusijama tokom predavanja • Učestvovanje na testovima tokom i na kraju semestra • Završni (usmeni) ispit 		<ul style="list-style-type: none"> • Redovnost na vježbama • Aktivno učestvovanje u diskusijama tokom vježbi • Prezentacija seminarskog rada u Power Point-u (individualni i grupni rad) • Pisanje eseja tokom vježbi 	
DUŽNOSTI STUDENATA PREMA PREDMETU			
Aktivnost	Časovi	Dana/Nedjelja	Ukupno
Predavanja	2	15	30
Vježbe	1	15	15
Praktičan rad	1	10	10
Kontakti sa predavačima/konsultacije	1	15	15
Vježbe na terenu	-	-	-
Kolokviji, seminari	2	15	30
Domaći zadaci	1	10	10
Samostalni rad	1	10	10
Završne pripreme za ispit	1	15	15
Protekli period, uspjeh (testovi, kviz, finalni ispit i sl.)	1	10	10
Projekti, prezentacije i sl.	1	5	5
Napomena: 1 ECTS kred. = 30 časova angažiranja. Npr., ako predmet ima 5 ECTS kredita, tokom semestra student treba biti angažiran 150 časova.		Total:	150

Nedjelja:	Predavanja		Vježbe	
	Tema	Čas.	Tema	Čas.
1.	Tema: Šta su prava djeteta? Kako se štite dječja prava? Dječja prava. Osobna prava. Prava vezana uz odrastanje. Prava na osobni rast i razvoj. Prava na posebnu zaštitu.	2	Tema: Porodično i školsko okruženje djece Diskusija i analiza	1
	Literatura: Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović		Literatura: Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović	
2.	Tema: Dokumenti o pravima djeteta	2	Tema: "Opća prava djeteta" (Ženeva, 1924.) Diskusija i analiza	1
	Literatura: Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović		Literatura: Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović	
3.	Tema: - Rezultati međunarodnih globalnih i regionalnih nastojanja u zaštiti dječjih prava		Tema: Svjetska deklaracija o opstanku, zaštiti i razvoju djece (prihvaćena na Sastanku na vrhu	

	- Deklaracija o pravima djeteta, (UN, 1959.)	2	posvećenom djeci, 30. septembra 1990.) Diskusija i analiza	1
	<i>Literatura:</i> Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović		<i>Literatura:</i> Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović	
4.	<i>Tema:</i> Konvencija o pravima djeteta (UN, 1989.)	2	<i>Tema:</i> Primjeri zlostavljanja djece u svijetu Diskusija i analiza Prezentacije	1
	<i>Literatura:</i> Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović		<i>Literatura:</i> Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović	
5.	<i>Tema:</i> Pojam morala i etike	2	<i>Tema:</i> Moralna i etička refleksija Diskusija i analiza Prezentacije	1
	<i>Literatura:</i> Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović		<i>Literatura:</i> Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović	
6.	<i>Tema:</i> - Šta je profesionalna etika? - Etički kodeks u školama / Etički kodeks pedagoga	2	<i>Tema:</i> Načela etičkog kodeksa Diskusija i analiza Prezentacije	1
	<i>Literatura:</i> Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović		<i>Literatura:</i> Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović	
7.	<i>Tema:</i> - Uzroci nastanka i utjecaj predrasuda i stereotipa na ponašanje djece 1. uloga porodice 2. uloga vršnjaka - Predrasude i diskriminacija	2	<i>Tema:</i> Uloga nastavnika u razbijanju predrasuda kod djece Diskusija i analiza Prezentacije	1
	<i>Literatura:</i> Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović		<i>Literatura:</i> Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović	
8.	PRIPREMA ZA TEST			
	MIDTERM / PARCIJALNI TEST	2	Prethodno gradivo (1-7 sedmica) // predavanja i prezentacije + pojmovi	1
9.	<i>Tema:</i> - Tolerancija - poštovanje različitosti - Obrazovanje i tolerancija	2	<i>Tema:</i> - Kulturni relativizam - Vaspitanje u duhu tolerancije i za toleranciju Diskusija i analiza Prezentacije	1
	<i>Literatura:</i> Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović		<i>Literatura:</i> Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović	
10.	<i>Tema:</i> Utjecaj okoline na vaspitanje djeteta predškolske i školske dobi	2	<i>Tema:</i> Utjecaj okoline na djecu školske dobi Diskusija i analiza	1
	<i>Literatura:</i> Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović		<i>Literatura:</i> Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović	
11.	<i>Tema:</i> Socijalna integracija djece sa posebnim potrebama	2	<i>Tema:</i> Dijete u centru pažnje Diskusija i analiza	1
	<i>Literatura:</i> Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović		<i>Literatura:</i> Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović	
12.	<i>Tema:</i> Pravo na privatnost: - Standardi za zaštitu prava djece u medijima	2	<i>Tema:</i> Primjeri kršenja prava djece u medijima Diskusija i analiza	1
	<i>Literatura:</i> Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović		<i>Literatura:</i> Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović	

13.	<i>Tema:</i> Primjeri kršenja dječjih prava	2	<i>Tema:</i> Položaj romske djece na Kosovu i u regionu Diskusija i analiza	1
	<i>Literatura:</i> Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović		<i>Literatura:</i> Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović	
14.	<i>Tema:</i> - Položaj djece u svijetu - Prevencija zlostavljanja djece	2	<i>Tema:</i> Program CAP (Child Assault Prevention), Program prevencije napada na djecu (1978., SAD) Diskusija i analiza	1
	<i>Literatura:</i> Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović		<i>Literatura:</i> Skripta "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović	
15.	PRIPREMA ZA TEST	2	Prethodno gradivo (9-14 sedmica) // predavanja i prezentacije + pojmovi	1
	ZAVRŠNI TEST			

LITERATURA:

OBAVEZNA LITERATURA:

Skripta za predmet "Prava djeteta i profesionalna etika", dr. sc. Suada A. Džogović
 Deklaracija o pravima djeteta, UN, 1959. god.
 Konvencija o pravima djeteta, 1989. god.

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

Buljan Flander, Gordana. Tomić, Jelena, **Dječja prava**, Publikacija je izrađena uz financijsku potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Zagreb, ISBN 978-953-7486-16-7.

Dimitrijević, Vojin i Paunović, Milan, **Ljudska prava**, Beogradski centar za ljudska prava, Beograd, 1997.

Dražkić, Marija, **Porodično pravo i prava djeteta**,¹ treće izmjenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Javno preduzeće "Službeni glasnik", Beograd, 2007.

Gudović, Zoran, **Kulturološki aspekti povrede prava djeteta**, Socijalna misao, br. 2/2004.

Hentig, Hartmut von, **Humana škola**, Zagreb: Educa, 1997.

Kačapor, Sait, **Uvod u školsku pedagogiju**, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1999.

Krneta, Ljubomir, **Pedagogija**, Univerzitet u Beogradu, IV izdanje, naučna knjiga, Beograd, 1998.

Obretković, Mirjana, **Prava deteta i zdravlje**, Jugoslovenski centar za prava deteta, Beograd, 2000.

Pravo djeteta na život i obitelj, Stručna pomoć obiteljima s djecom i nadzorom nad izvršavanjem roditeljske skrbi kao proces podrške za uspješno roditeljstvo. Uredile: Marina Ajduković i Tanja Radočaj. Ured UNICEF-a za Hrvatsku, Zagreb, 2008.

Pregrad, Jasenka, **Priručnik, Program prevencije vršnjačkog nasilja, Za sigurno i poticajno okruženje u školama**, II. dopunjeno izdanje, Ured UNICEF-a za Hrvatsku, Zagreb, 2010.

Prioritetne aktivnosti za dobrobit djece od 2003. do 2005. godine (2003), Vijeće za djecu Republike Hrvatske, Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, Zagreb. *Poglavlja: Odgoj i obrazovanje, 23-26; Uloga obitelji u podizanju djece, 33-35; Djeca s poremećajima u ponašanju, 40-42; Djeca s teškoćama u razvoju 43-45; Zlostavljana i zanemarivana djeca, 45-47.*

Relja, Jasna, **Tolerancija u sustavu odgoja i obrazovanja**, Napredak, 144(3), 2003, 338-347.

Slapšak, Svetlana, **Dječja prava**, Ljubljana, 1995.

Staničić, Stjepan, **Etički kodeks stručnih suradnika kao savjetodavaca**. U: Školski priručnik 2001./2002. Zagreb: Znamen, 2001, 186-188.

Vučković-Šahović, Nevena, **Prava deteta i međunarodno pravo**, Jugoslovenski centar za prava deteta, Beograd, 2000.

OSTALI IZVORI:

Dokumenta, priručnici, udžbenici i preporuke Savjeta Europe za prava djeteta.

NAPOMENA:

- U skladu sa nastavnim procesom studenti će se upućivati i na druge relevantne izvore.
 - Svako odstupanje od planiranog sadržaja rada biće blagovremeno najavljeno, s obzirom da postoji mogućnost izmjene redosljeda realiziranja planiranih nastavnih oblasti, ovisno o potrebama studenata.

¹ Iz knjige spremite dio: Odeljak 1. *Opšti pojmovi o odnosu deteta i roditelja.*

NAPOMENA ZA STUDENTE:

- Tokom predavanja i vježbi studenti su dužni voditi bilješke, na osnovu kojih će pristupiti pisanju eseja u okviru vježbi, odnosno kolokviju/ispitu iz ovog kolegija.
- Predviđene bodove studenti postižu esejističkim izražavanjem, jasnoćom jezika, strukturom odgovora, kritičkim promišljanjem, te analizom i usporedbom pojmovnih osnova različitih teorija.

Uslovi za izlazak na ispit:

- Redoviti studenti – prisustvo na minimalno 70% predavanja, prihvaćen seminarski rad i esej.
- Vanredni studenti – dužni su pohađati 20% nastave (uključujući i konsultativnu), prihvaćen seminarski rad i esej.
- Krajnji rok za predaju seminarskih radova i eseja je 15/05/2018.